

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

166. An, & qualiter interea, dum factum excutitur pro obtinenda declaratoria, ubi eâ opus, suspendatur executio sententiæ legis irrogantis ipso jure privationem beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

dicatur notorium: citat pro hoc Innoc. in c. qualiter & quando de accusat. n. 10. Goffred. conf. 47. n. 10.

Quaestio 166. An, & qualiter interea, dum factum excutitur pro obtinenda declaratoria, ubi ea opus, suspendatur executio sententiae legis irrogantis ipso jure privationem beneficii?

Respondeo: eam non suspendi interea juxta dicta q. 2. hujus §. ex Lott. sed à momento commissi criminis re ipsa amitti titulum, & jus omne in beneficio; cum enim lex vacationem induxerit, eo momento, quo in eam commissum est, notat factum, non sententiam circa factum: & patet hoc ipsum in effectu; nimirum quod reus ab eo momento nihil possit statuere de beneficio, & quod reus frustra interea nitatur à se abdicare beneficium, & etiam si moriatur, nihil per ejus obitum vacare intelligatur. Neque interea fructus faciat suos, sed perceptos teneatur restituere (ut prater Auctores paulo post pro ipsa principali responsione citandos. Barb. juris Ech. l. 3. c. 14. n. 68. citans Paris. l. 3. q. 1. n. 87. Vivian. Chok. & alios) item (ut Card. de Luca de benef. d. 74. n. 4. Barb. loc. cit. n. 69. citans Rebuff. in pr. tit. de mod. amitt. n. 52. Paris. Chok. & c.) mox conferri possit. Lott. l. 3. q. 18. n. 58. Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 2. §. 8. n. 1. ubi: esto, requiratur sententia declaratoria criminis, ut privatio executioni mandetur; at à puncto commissi delicti ita infirmatur titulus & possessio beneficii, ut postea sententia rescindantur omnes transactiones factae tam beneficiorum, quam fructuum, ipsumque beneficium non sit censendum vacare obitu delinquentis, sed privatione delicto annexa. Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 2. Gonz. gl. 15. n. 140. cum communi.

2. Hujus contrarium est, dum cessante hac legis sententia irrogante ipso jure dictam poenam, poena hac aliter non infligitur, quam ex pronuntiatione Judicis; si enim interim, dum causa trahitur, reus cedat vel decedat, utique hinc vera resultabit vacatio, quamcumque pretendatur, eum omnino privandum fuisse. Lott. ibid. n. 61. citans Rebuff. ubi ante n. 51. & late Gabri. conf. 196. n. 1. & per totum l. 1. Sic in hoc secundo casu, quousque per tres sententias conformes, vel per unam, quae transeat in rem judicatam, quis condemnatur, non magis potest privari fructibus post delictum, & ante sententiam diffinitivam acquisitis, quam aliis bonis suis; quia justo & legitimo titulo eos acquisivit. Castrop. loc. cit. Paris. l. 3. q. 16. n. 7. Lott. l. 3. q. 33. n. 71. subdens etiam, quod hac obligatio de restituendis fructibus à die commissi delicti vix sustineatur in eo delicto, pro quo poena privationis inducitur ipso facto, seu jure; citat seipsum l. 3. q. 18. n. 60. Covarr. in Epitom. de sponsal. p. 2. c. 6. §. 8. n. 8. Monet. de distrib. quorid. p. 2. q. 17. n. 8. & c. subdit tamen Lott. n. 73. fatendum nihilominus, si agatur per viam solennis accusationis per impetrantem, cui veluti habenti titulum aliquem jam possint tales fructus applicari, & delictum sit hujusmodi, ut quamvis propter illud non sit inducta vacatio ipso jure, inducta tamen sit irregularitas, posse sustineri sententiam Castrensis doctis, alias debere restitui fructus perceptos; quin & qui percipi potuerunt à die commissi criminis, pro cuius de cetero sententia quamplurimos à Farinac. citatos perperam, utpote id non dicentes, vide apud Lott. an. 74. Item firmiter & irrevocabiliter resignare potest beneficium; quia id illius

est eo usque; verum de hoc secundo plenius infra, ubi, an & qualiter criminosis resignare possint, de quo vide Paris. l. 3. q. 16. per tot.

3. Sed neque obstat, quod in casu privationis ipso jure Judex pronuntiaret, se ob tale delictum privare (quod male faceret excedendo fines; cum duntaxat declarare, seu pronuntiare deberet, aliquem esse privatum, ita ut ne utriusquam actus privationis illi sit attribuendus) utriusque enim talis formula (nempe quae privatum declarat, & quae se eum privare pronuntiat) idem est sensus & totum secundum juris intellectum refertur ad extrinsecam executionem, & illius consecutiva. Lott. l. 3. q. 27. n. 74. citans Felin. in c. Rodulphus. de rescrip. n. 34.

Quaestio 167. Num igitur etiam committens crimen ob quod incurrit poenam privationis ipso jure, ita statim amittat titulum, ut statim quoque teneatur illud in conscientia dimittere, etiam ante sententiam declaratoriam facti?

Respondeo: in hoc valde inter se diffidere Auctores, etiam eos, qui aliàs concorditer cum communi sententia juxta dicta in praed. quaest. mox à commissio criminis amitti titulum, seu jus illud stabile, quod quis per legitimam provisionem ante obrinebat in beneficio, & vel hinc ex eo momento non posse fructus facere suos, disponere de beneficio & c.

2. Negativam, sive non teneri in hoc casu aliquem dimittere possessionem beneficii, sed eam cum tota jurisdictione antea habitam retinere licite posse, & hanc usurpare usque ad sententiam declaratoriam commissi criminis; adeoque possessionem hanc post crimen admissum eo usque esse & manere veram possessionem juris, & non tantum facti cum jus nullum obliget ad eam dimittendam, tenent Tond. in qq. benef. p. 1. c. 27. n. 22. ubi: in omnibus casibus, in quibus beneficii privatio inducitur ipso jure ex causa delicti, certum est, interim, donec rata sententia declaratoria facti, possessorem manuteneundum esse. Idem habet Lott. l. 3. q. 18. n. 28. Item Less. de justit. l. 2. c. 29. n. 63. Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 3. Pirh. ad tit. de concess. prob. n. 25. citans Laym. theol. mor. l. 4. tr. 2. c. 17. n. 1. Vasq. l. 2. de 168. n. 23. Suarez de cens. d. 27. §. 1. n. 8. & de relig. l. 3. d. 4. c. 43. n. 13. & c. 58. n. 2. Molin. de justit. To. 1. tr. 2. d. 96. Soto. de just. l. 1. q. 6. a. 6. Covar. in 4. p. 2. c. 6. §. 8. n. 8. Nav. in comment. de datis & promiss. n. 61. Henric. in sum. l. 7. c. 36. §. 1. lit. f. & alii plures apud Garc. p. 11. c. 10. n. 8. sic in genere de lege poenali ipso jure seu facto irrogata poenam censent prater jam citatos quam plurimi citati ab eodem Garc. n. 9. puta Nav. in Man. c. 21. n. 69. Botta. de Synod. p. 3. a. 2. n. 106. Guttier. qq. canon. l. 1. c. 1. n. 23. Rigol. decisio. tab. 2. c. 6. §. 1. n. 21. Zerol. in pr. Ep. v. privatio Valet. To. 2. d. 7. q. 5. p. 6. Cajetan. 22. q. 62. a. 3. & in sum. v. poena. Vega. in sum. p. 2. c. 33. casu 6. & 7. Sylv. Bannez & c. quod, dum irrogata poena consistit in mera privatione, & non requirit aliquam actionem, seu executionem positivam; sed primam rei acquisitionem impedit, obliget ad poenam absque Judicis declaratione, ut contingit in excommunicatione, suspensione, irregularitate, inhabilitate & similibus, dum verò poena requirit aliquam actionem seu executionem positivam, seu imponitur in rem quaesitam, & est privatio rei jam quaesitae, & habitae, non obligat in conscientia ante sententiam, saltem de-

clara.